

ЛОКАЛНИ АКЦИОНИ ПЛАН ЗА МЛАДЕ ОПШТИНЕ ЉУБОВИЈА 2026-2028-нацрт

Уводна реч председника општине

Поштоване суграђанке и суграђани, драги млади,

Млади су највећи потенцијал за развој и напредак друштва. Они су носиоци идеја, енергије и промене. У времену брзих технолошких и друштвених промена, све израженија је потреба да им се обезбеде услови за квалитетно образовање, запошљавање, активно учешће у друштву, здрав живот и културни развој. Међутим, изазови са којима се данас суочавају млади - од незапослености, преко одласка у веће центре и друге земље, до недовољне укључености у доношење одлука - захтевају системски одговор и стратешки приступ.

Општина Љубовија је препознала значај и неопходност развоја омладинске политике на локалном нивоу. Управо зато је започет процес израде Локалног акционог плана за младе за период 2026-2028 године. Овај документ представља основу за планирање и реализацију активности које ће допринети побољшању положаја младих и њиховој већој видљивости у свим сегментима живота заједнице.

Акциони план се ослања на Националну стратегију за младе и друге релевантне документе, али истовремено одражава специфичности и реалне потребе младих у нашој општини. Истраживања, анкете и директни разговори са младима дали су нам јасну слику-потребно је више простора за младе, бољи приступ информацијама, подршка предузетништву, могућности за учење и стицање нових вештина, као и подстицање културног и друштвеног ангажовања.

Све ово захтева заједнички рад и укључење свих - институција, школа, удружења, родитеља и самих младих. Само тако можемо створити окружење у ком ће млади осећати да припадају, да су уважени и да имају стварну прилику да обликују своју будућност.

Одлучни смо у намери да младе ставимо у фокус јавних политика и да омогућимо реализацију њихових потенцијала, водећи се принципом „Мисли глобално - делуј локално“. Израда и примена овог плана је први корак ка том циљу.

Садржај

ЛОКАЛНИ АКЦИОНИ ПЛАН ЗА МЛАДЕ ОПШТИНЕ ЉУБОВИЈА 2026-2028.....	1
Увод.....	4
РАДНА ГРУПА	4
МЕТОДОЛОГИЈА РАДА.....	5
НАЧЕЛА ИЗРАДЕ :	5
ПРАВНИ ОКВИР	6
ПЛАНСКИ ОКВИР	7
АНАЛИЗА И ОПИС ПОСТОЈЕЋЕГ СТАЊА	8
ОПШТИ ПОДАЦИ	8
ПОДАЦИ О СТАНОВНИШТВУ	8
ПОДАЦИ О ОБРАЗОВАЊУ	10
НЕЗАПОСЛЕНОСТ	11
КЉУЧНИ ПАРТНЕРИ ЗА СПРОВОЂЕЊЕ ОМЛАДИНСКЕ ПОЛИТИКЕ.....	13
АНАЛИЗА ОСТВАРЕНИХ РЕЗУЛТАТА	21

Увод

Унапређење положаја младих људи представља неопходан корак ка изградњи снажног и успешног друштва. Јасно је да млади, са својим новим идејама, визијама и креативном енергијом, чине основну покретачку снагу сваке заједнице. Овај документ има за циљ решавање проблема у области која се односи на младе и постизање циљева који су и који ће обезбедити побољшање услова за активно учешће младих у друштвеном животу у Љубовији, као и простор за њихов даљи развој и реализацију талената и идеја. Треба нагласити да ће унапређење статуса младих позитивно утицати на целокупну заједницу, обогативши је новим перспективама, иновацијама и енергијом коју млади носе са собом.

У складу са горе наведеним Општинско веће општине Љубовија дана 21.02.2025. године донела је одлуку о приступању израде Локалног акционог плана за младе општине Љубовија.

Радна група

Општина Љубовија је након одлуке о изради ЛАПa за младе формирала радну групу за израду Локалног акционог плана за младе општине Љубовија:

- Лазар Стајић, координатор канцеларије за младе, координатор радне групе;
- Игор Тешић, саветник канцеларије за младе, заменик координатора радне групе;
- Љубиша Живковић, руководилац одељења за општу управу и друштвене делатности, члан;
- Два представника/це парламента средње школе „Вук Караџић“, чланови;
- Ненад Павлови, секретар удружења „Црвени крет Љубовија“, члан;
- Дарко Васић, руководилац одељења за привреду, урбанизам и инспекцијске послове, члан;
- Милица Крстић, координатор канцеларије за локални економски развој, члан и
- Данијела Нешковић, послови озакоњења, члан.

Задатак радне групе је да:

- изради нацрт локалног акционог плана за младе општине Љубовија, упути га на јавну расправу и достави га надлежним органима општине на усвајање;
- креира приоритете, мере и активности локалног акционог плана за младе општине Љубовија
- сарађује са свим релевантним актерима укљученим у предметну област на локалном нивоу;
- обавља и друге послове неопходне за израду локалног акционог плана.

Општина Љубовија има подршку УНОПСа у оквиру ПРО пројекта, као и подршку УНИЦЕФа који су ту да пруже техничку помоћ при вођењу процеса и обезбеђењу транспаредности и укључивања младих.

Радна група је, у складу са описом задатка и роковима утврђеним у наведеном решењу, израдило нацрт локалног акционог плана унапређења положаја младих у општини Љубовија водећи рачуна о његовој усаглашености са законским прописима у области планског система, стратегијом за младе у Републици Србији за период 2022 – 2030. године, као и документима развојног планирања и документима јавне политике донетим у општини Љубовија.

Методологија рада

Први корак у изради документа било је оснивање радног тела задуженог за његову припрему и утврђивање плана активности радне групе, са циљем да се финални документ усвоји на седници Скупштине општине у току 2025.године.

У припремној фази договорено је да ће се донети документ који обухвата активности за период 2026. -2028. године.

Припремна фаза обухватала је прикупљање потребних података неопходних за анализу постојећег стања. Како у општини Љубовија у протеклом периоду није био израђен ЛАП за младе, ова анализа усмерена на постојеће податке о средствима које су се одвајала за омладинску политику кроз конкурсе као и статистичким и демографским подацима о циљним групама на територији општине.

Поред анализе постојећег стања у припремној фази извршени су координациони састанци са тимовима УНОПСа и УНИЦЕФА као и релевантним локалним актерима око начина укључивања младих у процес израде овог документа.

Начела израде :

У поступку израде документа примењена су начела прописана Законом о планском систему:

1. Начело јавности и партнерства

- Јавне политике се утврђују кроз транспарентан и консултативни процес.
- Укључују се све заинтересоване стране, укључујући пословну заједницу, организације цивилног друштва, научне и истраживачке институције.
- Реализован је јавни дијалог и интердисциплинарна сарадња.

2. Начело реалистичности и поузданости

- Прилаз заснован на чињеницама и специфичностима локалне заједнице.
- Уважавање економских, друштвених, културних, просторних, еколошких и других фактора.

3. Начело интегралности и одрживог раста и развоја

- Интеграција економских и аспекта заштите животне средине.
- Подршка одрживом развоју.

4. На чело социјалне укључености, једнакости и недискриминације

- Обезбеђивање једнаких могућности за све.
- Узети у обзир потребе и интересе маргинализованих група.

Ови принципи имају за циљ да обезбеде транспарентан, инклузиван и одржив процес планирања, уз активно учешће свих релевантних актера.

Правни оквир

Омладинска политика у Републици Србији како на државном, тако и на локалном нивоу дефинисана је кроз следеће прописе:

Закон о планском систему Републике Србије („Службени гласник РС”, број 30/18);

Закон о планском систему Републике Србије регулише организацију и функционисање планског система у Републици Србији, укључујући управљање јавних политика, средњорочно планирање, врсте и садржај планских докумената; које учесници у систему припремају, усвајају и спроводе у оквиру својих надлежности. Такође, закон уређује усклађеност планских докумената, процедуру за одређивање и имплементацију јавних политика, обавезу извештавања о њиховој примени, као и примену анализе ефеката прописа и евалуацију њиховог утицаја. Овим законом дефинисани су појам, структура и садржај докумената јавних политика независно од нивоа власти на којем се доносе.

Закон о младима („Службени гласник РС”, број 50/11).

Закон о младима дефинише оквире и услове за: подршку младима у организовању, друштвеном деловању, развоју и остваривању њиховог потенцијала – ради личне и друштвене добробити. Утврђује структуру омладинског сектора, права, и обавезе органа јавне власти на републичком, покрајинском и локалном нивоу, те промовише аутономију омладинских удружења и савеза.

На локалном нивоу, законом се регулише финансирање потреба младих у складу са специфичним интересима и економским могућностима сваке локалне самоуправе. Подстиче се активно учешће младих у изради и спровођењу локалних акционих планова, оснивање канцеларија, клубова и центара за младе, као и њихово укључивање у друштвене токове кроз неформално образовање, спорт, волонтеризам и друге активности.

Средства за остваривање ових циљева обезбеђују се у буџетима јединица локалне самоуправе.

Статут општине Љубовија („Службени лист општине Љубовија“ број 3/2019)

Статут општине утврђује послове општине и надлежни орган за доношење аката из изворне и поверене послове надлежности. Према члану 15. став 1. тачка 1)

Статута, општина, у вршењу своје надлежности, преко својих органа, у складу са уставом и законом доноси статут, буџет и завршни рачун, просторни и

урбанистички план и план развоја општине, као и стратешке планове и програме локалног економског развоја. На основу члана 41. став 1. тачка 4. Статута, Скупштина општине, у складу са законом, доноси план развоја општине, планске документе јавних политика, средњорочне планове и друге планске документе.

Плански оквир

Стратегија Европске уније за младе, за период од 2019. до 2027. године

Савет Европске уније усвојио је Стратегију Европске уније за младе за период 2019–2027 (2018/С 456/01), која представља оквир за дефинисање циљева, приоритета, кључних области и мера политике за младе. Овај документ намењен је свим релевантним актерима, уз поштовање њихових надлежности и начела супсидијарности.

Кроз реализацију активности предвиђених овом стратегијом, тежи се стварању услова који ће омогућити:

1. **Подршку младима у изградњи сопственог живота** – подстицањем личног развоја, аутономије и отпорности на изазове, као и пружањем подршке у стицању животних вештина неопходних за функционисање у свету који се брзо мења.
2. **Активно грађанство младих** – подстицањем младих да буду активни, солидарни и ангажовани грађани, носиоци позитивних друштвених промена.
3. **Унапређење политика утицајних на младе** – посебно у областима запошљавања, образовања, здравља и социјалне инклузије.
4. **Борбу против сиромаштва и дискриминације младих** – промовисањем социјалне инклузије и искорењивањем свих облика искључености.

Ова стратегија има за циљ да омогући младима да се активно укључе у друштво, остваре свој потенцијал и допринесу одрживом развоју и напретку Европске уније.

Стратегија за младе у Републици Србији за период од 2023. до 2030. године

Овај документ представља најважнији плански оквир за спровођење омладинске политике на републичком нивоу. Састоји се од једног општег и пет посебних циљева, уз детаљно разрађене мере и активности које су дефинисане акционим планом. Циљеви ове стратегије посебно су узети у обзир приликом израде Програма, како би се у потпуности испоштовале одредбе члана 23. Закона о планском систему Републике Србије, који регулише међусобну усклађеност планских докумената на републичком, покрајинском и локалном нивоу.

За израду овог документа од посебног значаја су следећи циљеви Стратегије:

1. **Посебан циљ 3:** Млади као активни учесници друштва на свим нивоима.

- Посебан циљ 4:** Млади имају равноправне могућности и подстицаје да развијају своје потенцијале и компетенције, који доводе до социјалног и економског осамостаљивања.
- Посебан циљ 5:** Створени услови за здраво и безбедно окружење и социјално благостање младих.

Приказани циљеви су кључни за усклађивање локалних политика са националним стратегијским приоритетима, осигуравајући хармоничан развој и подршку младима у свим аспектима њиховог живота.

Анализа и опис постојећег стања

Општи подаци

Љубовија је лоцирана у западној Србији у Мачванском управном округу. Општина има 27 насељених места организованих у 22 месне заједнице, а територија општине заузима површину од 365км².

Општина Љубовија спада међу мање и недовољно развијене општине у Србији с обзиром на величину територије, број становника и друге показатеље економске и привредне развијености.

Слика бр. 1. основи податци

Основни подаци

Површина (км ²) ¹	356	(2023)
Број насеља ²	27	(2023)
Становништво — процена средином године ⁴	12033	(2023)
Густина насељености (број становника/км ²) ⁴	34	(2023)
Стопа живорођених ³	11	(2023)
Стопа умрлих ³	15	(2023)
Стопа природног прираштаја ³	-4	(2023)
Очекивано трајање живота живорођених (просек година) ³	74	(2023)
Просечна старост (у годинама) ⁴	46	(2023)
Индекс старења (60+ год. / 0—19 год.) ⁴	186	(2023)
Просечан број чланова домаћинства ⁶	2,60	(2022)
Пројектован број становника према полу, средња варијанта ⁵	7745	(2052)

Извор:

¹ Републички геодетски завод

² Територијални регистар, РЗС

³ Витална статистика, РЗС

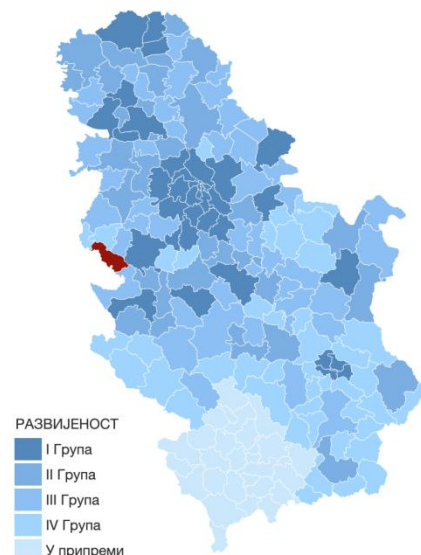
⁴ Процене становништва, РЗС

⁵ Пројекције становништва, РЗС

⁶ Попис становништва, домаћинства и станова, РЗС

Љубовија

Степен развијености: III група (60%-80% републичког просека)

Подаци о становништву

На основу података РЗС на територији општине Љубовија у 2023. године живело је 12.033 становника. Од тог броја 15% становника се сврстава у категорију

младих, који представљају старосну групу од 15 до 29 година. У 2023. години према проценама РЗС у општини је било 1805 младих.

Распоред становника Љубовије према старосним групама и полу је битан параметар који утврђује како садашње стање, тако и потенцијал за будући развој општине. 24% становника је старије старосне групе – 65+ година. На основу наведених података закључујемо да старосна структура општине није најповољнија, али укупан постотак деце и младих – 27%, превазилази постотак становника преко 65 година.

Ипак, у анализи морамо узети у обзир да одређен постотак младе популације које су обухваћене статистичким подацима реално не живе на територији општине Љубовија. Они се или школују у универзитетским центрима или раде у околним градовима а формално су пријављени (имају боравиште) на територији општине. Ово је специфичност већине малих локалних самоуправа у Србији.

Специфичност Љубовије је да је и погранично подручје те се на територији општине образују млади из Републике Спрске.

Табела бр. 1. становништво старосним групама и полу

Становништво према старосним групама и полу, 2022–2023.

	2022		2023	
	Ж	М	Ж	М
Деца старости до 6 година (предшколски узраст)	337	331	346	349
Деца старости 7–14 година (узраст основне школе)	388	454	380	431
Деца старости 15–18 година (узраст средње школе)	257	248	237	243
Деца старости 0–17 година	911	968	894	966
Број младих (15–29 година)	911	972	870	935
Радни контингент становништва (15–64 година)	3809	4137	3693	4008
Укупан број становника	6007	6226	5905	6128

Извор: Процене становништва, РЗС

Просечна старост становника Љубовије је 46 година што је више од просека Србије, 43 године.

Табела бр. 2. просечна старост

Територија - НСТЈ	Индикатор	Просечна старост, по полу и типу насеља [година]								
	Период	2023								
	Пол	Укупно			Мушко			Женско		
	Тип насеља	Укупно	Градска насеља	Остала	Укупно	Градска насеља	Остала	Укупно	Градска насеља	Остала
Територија - НСТЈ										
РЕПУБЛИКА СРБИЈА		43.9	43.0	45.4	42.5	41.3	44.3	45.3	44.6	46.5
Мачванска област		44.5	43.3	45.0	43.4	41.5	44.2	45.6	44.8	45.9
Љубовија		45.7	0.0	45.7	45.1	0.0	45.1	46.4	0.0	46.4

Подаци о образовању

Према подацима о образовању становништва, можемо закључити да у општини најзаступљенија популација која има завршену средњу стручну спрему. Иако имамо знатна одступања у процентима, 45% жена и 60% мушкараца, ово се изједначи када је у питању више и високо образовање. Ипак већи проценат жена 40% има непотпуно основно или основно образовање (мушкарци 29%).

Табела бр. 3.: Становништво према школској спреми и полу

Школска спрема	% жена старости од 15 година и више	% мушкараца старости од 15 година и више
Без школске спреме и непотпуно основно образовање	15%	7%
Основно образовање	25%	22%
Средње образовање	45%	60%
Више и високо образовање	11%	10%
Непознато образовање	2%	1%

Проценат који обухвата децу са редовним основним образовањем износи 88,2%; док је укупан број ученика у средњим школама 241; од тога је 45% у гимназији, 37% у четворогодишњој стручној школи, а 18% ученика похађа трогодишњу средњу школу(не да реченица нема смисла него оно пробаћу да справим што смисленије).¹

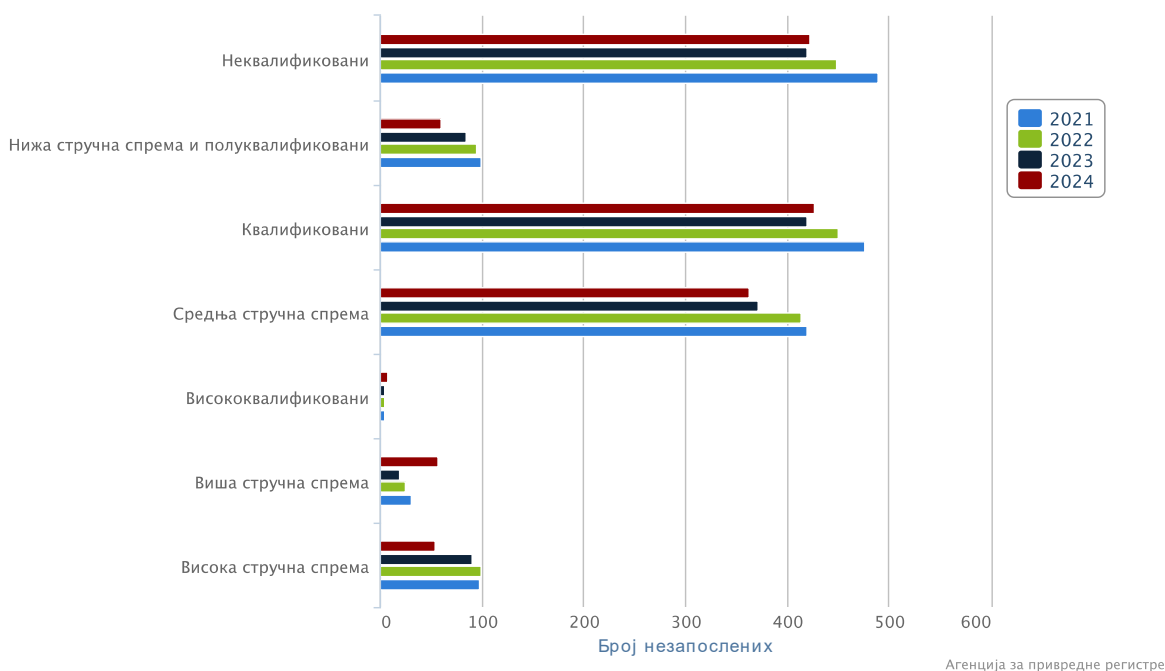
¹ Аналитичко извештајни систем ЈЛС -

<https://rsjp.gov.rs/cir/%d0%b0%d0%bd%d0%b0%d0%bb%d0%b8%d1%82%d0%b8%d1%87%d0%ba%d0%be-%d0%b8%d0%b7%d0%b2%d0%b5%d1%88%d1%82%d0%b0%d1%98%d0%bd%d0%b8-%d1%81%d0%b8%d1%81%d1%82%d0%b5%d0%bc-%d1%98%d0%bb%d1%81/>

Незапосленост

Према доступним подацима НЗС и АПР у 2024. години у општини Љубовија било је 1.388 незапослених, односно, 117 незапослених на 1000 становника.

Графикон бр. 1. Распоред незапослених становника у општини Љубовија према подацима РСЈП²

Према евиденцији АПР подједнак је број лица који су квалификовани (426) и неквалификовани (422), а прати их средња стручна спрема са 362 лица у 2024. години. Учешће младих у укупном броју незапослених је 15%.

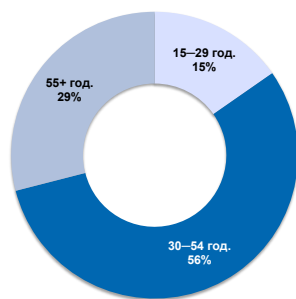
Табела бр. 4. Распоред незапослених становника у општини Љубовија према подацима РСЈП³

	2021	2022	2023	2024
01. Неквалификовани	489	448	420	422
02. Нижа стручна спрема и полуквалификовани	99	94	85	59
03. Квалификовани	476	450	419	426
04. Средња стручна спрема	419	413	371	362
05. Висококвалификовани	2	1	5	8
06. Виша стручна спрема	30	25	19	57
07. Висока стручна спрема	97	99	90	54
Укупно	1.612	1.530	1.409	1.388

* Последње ажурно стање се односи на период 01.01 - 30.06.2024. године

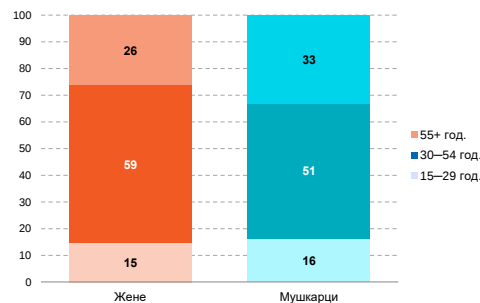
Графикон бр. 2. учешћа незапослених према старосним групама и полу⁴

Учешће незапослених према старосним групама у укупном броју незапослених, 2024.

Извор: Национална служба за запошљавање

Учешће незапослених према старосним групама и полу у укупном броју незапослених, 2024. (%)

Извор: Национална служба за запошљавање

Кључни партнери за спровођење омладинске политике

У наредној табели се налази приказ субјеката који су директно или индиректно укључени у крерирање омладинске политике у општини Љубовија или су од значаја за њено спровођење.

Табела бр. 5.: Приказ субјеката омладинске политике у Општини Љубовија

СЕКТОР	ОПИС СТАЊА
Локална самоуправа	Општина Љубовија је територијална јединица у којој грађани остварују право на локалну самоуправу. Органи општине су: Скупштина општине; Председник општине; општинско веће и општинска управа. Скупштина општине је представнички орган који врши основне функције локалне власти, утврђене уставом, законом и Статутом општине. Скупштину чине одборници који се бирају на непосредним изборима – тајним гласањем. Скупштину општине чини 27 одборника (од укупног састава скупштине 30% чине жене). Скупштина општине има председника. Председник скупштине општине организује рад скупштине општине, сазива и председава њеним седницама. Председник Скупштине општине представља и заступа скупштину општине пред свим међународним и домаћим субјектима, организацијама и телима. Председник скупштине општине има заменика који га замењује у случају његове одсутности и спречености да обавља своју дужност. Заменик председника скупштине општине бира се и разрешава на исти начин као и председник скупштине општине. Скупштина општине има секретара који се стара о обављању стручних послова у вези са сазивањем и одржавањем седница скупштине општине. Председник општине је извршни орган општине. Бира се из редова одборника, на време од четири године, тајним гласањем, већином гласова од укупног броја одборника Скупштине општине. Председник општине представља и заступа општину и врши друге послове утврђене законом, Статутом општине и другим актима општине. Општинско веће је извршни орган општине. Општинско веће чине председник општине, заменик председника и 5 чланова Општинског већа. Председник општине је председник општинског већа. Заменик председника општине је члан општинског већа по функцији. Општинско веће своје послове обавља у складу са важећим законским прописима и Статутом

општине.

Општинска управа, као јединствен орган, врши управне послове у оквиру права и дужности општине и одређених стручних послова за потребе Скупштине општине, председника општине и општинског већа.

Канцеларија за младе –

Канцеларија за младе је основана 28.децембра 2022.године на основу Одлуке о оснивању Канцеларије за младе општине Љубовија (Службени лист број 28/22)

Спроводи и прати локалну омладинску политику и иницира израду и прати спровођење ЛАП - локалне стратегије за младе; успоставља сарадњу са свим релевантним партнерима омладинске политике која се односи на умрежавање, комуникацију и координацију; учествује у изради локалних акционих планова, програма и политика у сагласности са НСМ, даје мишљење и прати њихово остваривање; прати рад одговорних за рад са младима и наменско трошење средстава; подстиче активизам младих, остварује комуникацију и сарадњу са младима, удружењима младих; иницира припрему, припрема и реализује пројекте и учешће општине у програмима и пројектима за младе; даје мишљење о предлозима пројеката од значаја за младе који се делимично или потпуно финансирају из буџета општине; предлаже буџет за реализацију ЛАП-а; спроводи конкурс за реализацију ЛАП-а; прати реализацију и прикупља извештаје о реализацији пројеката од значаја за младе који се делимично или потпуно финансирају из буџета општине; обезбеђује подршку у раду Савета за младе и другим комисијама и радним телима општине; прати потребе младих анализом трендова стања и потреба, спроводи истраживања о потребама и проблемима младих у локалној заједници са посебним освртом на рањиве групе младих и степену и квалитету њиховог укључивања; води базу података о активним удружењима младих и за младе, као и неформалним групама у локалној заједници. Успоставља сарадњу са организацијама цивилног друштва у реализацији пројеката и програма од јавног значаја према приоритетним областима. Обавља послове из области родне равноправности и друге послове у складу са законом и другим прописима. Одговоран је за благовремено спровођење конкурса за финансирање и суфинансирање програма и пројеката из културе, од јавног интереса за општину Љубовија и области социјалне и борачко-инвалидске заштите. Прати реализацију програма и пројеката за које је донета одлука о финансирању, односно суфинансирању из буџета

	општине Љубовија и стара се да извештаји корисника о реализацији буду правовремени, и у сарадњи са другим службама Општинске управе припрема одговарајуће извештаје о реализацији за Општинско веће општине Љубовија. Прима и поступа по захтевима за слободним приступом информацијама од јавног значаја у складу са законом, подноси годишњи извештај Поверенику за слободан приступ информацијама од јавног значаја и заштиту података о личности. Обавља и друге послове у складу са законом, уредбама и одлукама, а по налогу руководиоца Одељења и начелника Општинске управе. За свој рад одговара руководиоцу Одељења и начелнику Општинске управе.
Социјална заштита	Социјална заштита се остварује путем Центра за социјални рад. Центар за социјални рад је главни носилац и реализатор активности из делокруга социјалне заштите и социјалне политике у општини. Центар се стара о обезбеђивању права грађана утврђених <i>Законом о социјалној заштити</i>, и то: материјално обезбеђење породице; додатак за помоћ и негу другог лица; помоћ за оспособљавање за рад, смештај у прихватилиште, установу, другу породицу; услуге социјалног рада, једнократне помоћи. Корисници услуга Центра за социјални рад по старосној структури су: • деца (0 – 17 година) • млади (18 – 25 година) • одрасли (26-64 година) • старији (65 и више година) Корисници услуга Центра за социјални рад по облику социјалне и породично правне заштите: • новчана социјална помоћ • једнократна новчана помоћ • додатак за помоћ и негу другог лица • поремећени породични партнерски односи • старатељство Структуру корисника новчане социјалне помоћи чине: • незапослени • неспособни за рад који нису у могућности на други начин да дођу до средстава за задовољење основних животних потреба Структуру корисника једнократне новчане помоћи чине: • незапослени • лица за здравственим проблемима (који не могу сами финансирати лечење) • корисници новчане социјалне помоћи

Заштита деце и младих

• Деца без родитељског старања

Деца без родитељског старања у смислу Породичног закона су деца која немају живе родитеље, чији су родитељи непознати или нестали, као и деца чији родитељи из било којих разлога привремено или трајно не извршавају своја родитељска права или дужности. Основни облици и мере социјалне и породично правне заштите деце без родитељског старања су: смештај у другу породицу, смештај у установу социјалне заштите, старатељство и усвојење.

• Деца из породице са поремећеним породичним односима

У оквиру заштите деце из породица са поремећеним односима родитеља Центар се бави заштитом интереса деце родитеља у бракоразводним споровима, са нарушеним партнерским односима родитеља или имају неке друге потешкоће (остваривање контаката, изржавање и слично) након развода или прекида ванбрачне заједнице. Деци се заштита пружа непосредно кроз контакт и рад са њима, али и непосредно кроз савремени рад са родитељима како би они успели да дефинишу своје односе и поправе укупну породичну атмосферу. Стручни радници Центра се посебно ангажују на давању мишљења и предлога о вршењу родитељског права на основу Породичног закона.

• Деца и млади са поремећајем у понашању

Центар за социјални рад, као орган старатељства, поред осталог има законске ингеренције у раду са децом и младима са поремећајима у понашању. У оквиру рада Центар за социјални рад обухвата следеће подкатегорије деце и младих са поремећајима у понашању:

- деца са асоцијалним понашањем,
- малолетни кривично неодговорни извршиоци кривичних дела,
- малолетни учиниоци кривичних дела,
- малолетни учиниоци прекршаја,
- изречене васпитне мере.

Стручни радници социјалног рада спроводе саветодавно-терапијски рад са малолетном децом која имају проблема у понашању, као и са њиховим породицама, јер је то неопходно. Једино тако се постижу трајни резултати који доприносе подизању свести и код деце и код родитеља о негативним аспектима ризичног понашања. Стручни радници Центра за социјални рад, пружају помоћ породицама, у васпитању деце, како би се подстакло правилан развој малолетника, јачала

	њихова лична одговорост и компетентност родитеља. • Деца са сметњама у развоју и деца са инвалидитетом Проблеми деца са сметњама у развоју су вишеструки. Ова деца преко Центра остварују Законом предвиђена права, пружа им се материјална подршка, као и услуге дневног боравка за децу са сметњама у развоју. У оквиру услуге дневног боравка Центар сачињава план активности. Сем свакодневне радне и окупационе терапије спроводе се излети, дружења и интензивно укључивање деце у активностима које Центар спроводи са категоријом психо-физичке здраве деце, у циљу инклузије ове осетљиве категорије. Центар за социјални рад води евиденцију деце са инвалидитетом јер ова подкатегија деце остварује право на додатак за помоћ и негу другог лица и право на увећани додатак за телесно оштећење на основу Закона РФ ПИО.
Образовање	У општини Љубовија се налази једна предшколска установа која посао обавља у пет објеката. Предшколска установа Полетарац- На територији општине ради предшколска установа у којој су смештена деца узраста од једне године до поласка у школу. Укупан број примљене деце предшколског узраста у 2021. години био је 239 што и представља капацитет ове установе. (према подацима уписано је 33 деце преко капацитета установе), а 84 деце је похађало припремни предшколски програм. Организација основног образовања - На територији општине делује једна централна школа, 5 матичних школа и 16 подручних школа. Основна школа „Петар Врагоић“ налази се у Љубовији, пет матичних школа су "Саша Вујановић Жућа" у Узовници, "Милан Тешић" у Врхпољу, "Вук Караџић" у Доњој Љубовији, "Доситеј Обрадовић" у Доњој Оровици "Горња Трешњица" у Горњој Трешњици 16 подручних школа налазе се у насељима: Цапарић, Горње Кошље, Горња Љубовија, Рујевац, Савковић, Селенац, Соколац, Оровичка планина, Горња Оровица, Грачаница, Грчић, Црнча, Леовић, Постење, Гребен Лукића брдо. - Организација средњег образовања – на територији општине постоји једна средња школа – Вук Караџић. Која данас има следеће профиле занимања – Гимназија општи тип, Економска школа – економски техничар, туристичко -хотелијерски

	техничар, Царински техничар и Угоститељ. Преко 50% ученика су ученици путници. Највећи број ученика – путника је из Републике Српске, а остали из правца М. Зворника, Б. Баште и Ваљева према Љубовији. У општини не постоје установе вишег и високог образовања. Међутим, важно је нагласити да надлежни органи општине сваке године додељује новчану награду у износу од 60.000,00 динара најбољим студентима са територије општине Љубовија без обавезе враћања средстава. У 2024. години средства су добила три најбоља студента. У наставку је Одлука: https://www.ljubovija.rs/vest/1118
Запошљавање	Национална служба за запошљавање пружа младима посебне мере подршке нефинансијске и финансијске природе ради лакшег проналажења посла. Нефинансијске мере су: - Једнодневне обуке за активно тражење посла за младе од трећег до седмог степена стручне спреме; - Учешће на сајмовима запошљавања; - Информисање и саветовање о могућностима развоја каријере. - Финансијске мере које НЗС спроводи: - Стручна пракса; - Мера приправништва за младе; - Мера стицања практичних знања; - Мера обука на захтев послодавца; - Субвенција за запошљавање незапослених лица из категорије теже запошљивих; - Субвенција за samozapošljavanje; - Јавни радови на којима се ангажују особе са инвалидитетом. У сарадњи са локалном самоуправом НЗС је претходних година суфинансирала мере и програме подршке запошљавању за младе кроз стручну праксу и samozapošljavanje.
Здравство	Дом здравља Љубовија са стационаром спроводи мере примарне И делимично секундарне здравствене заштите на територији Општине Љубовија. Ради обезбедјивања здравствене заштите у селима општине, Дом здравља је организовао здравствене амбуланте у неколико села општине у складу са финансијским могућностима и критеријумима за здравствене установе. Акценат лекара усмерен је на превенцију и рано откривање болести, као и на подизање здравствене културе и промене односа појединаца и породице према сопственом здрављу.

Култура	Општина Љубовија има богату културну баштину. Главни носилац културних догађаја у општини је Градска библиотека Милован Глишић, која је преузела улогу бившег дома културе. Поред своје основне делатности библиотека организује и позоришне, биоскопске представе, изложбе, промоције и друге манифестације. Културно-уметничко друштво "Азбуковица" је основано 1976. године. На више стотина наступа освојило је много вредних награда и признања. Данас ово друштво окупља 120 чланова у три ансамбла и представља базу за окупљање младих људи који на овај начин чувају своју традицију.
Цивилни сектор	На територији општине постоје удружења која се залажу за 1. социјалну и борачко-инвалидску заштиту, заштиту лица са инвалидитетом и помоћ старима (Нека од тих удружења су Удружење ратних и мирнодопских војних инвалида, Љубовија, Удружење бораца народноослободилачких ратова општине Љубовија, Удружење жена „Вила“ Љубовија, Удружење Општински одбор Равногорски покрет Љубовија) 2. заштиту деце са инвалидитетом, друштвене бриге о деци, заштите интерно расељених лица, подстицање наталитета, помоћ старима итд (Нека од тих удружења су Планинско туристичко удружење Горски, Удружење бициклиста Бициклијада, Удружење грађана за заштиту животне средине и реке Дрине, Удружење пензионера, Ловачко удружење Милета Полић-Бата, Друштво пчелара Азбуковица...) 3. унапређење културе (Нека од тих удружења су Љубовијско драмско позориште, Удружење Пеликан, Удружење грађана завичај, Центар за инклузију) 4. пројекте изградње, поправке и одржавање црквених или верских објеката (Нека од тих удружења су Српска православна црквена Општина Љубовија, Црквена општина Горња Буковица) 5. унапређење спортске рекреације (Спортски савез општине Љубовија представља кровну спортску организацију на територији општине. Тренутно је на територији општине Љубовија активно 18 клубова и организација у оквиру 8 спортских грана. Чланови Спортског савеза општине Љубовија су Општински фудбалски савез Љубовија, карате клуб „Дрина“, кошаркашки клуб „Љубовија“, кошаркашки клуб „Младост“, шаховски клуб „Дрина“, рафтинг клуб „Дринска

	регата“ , планинарски клуб „Торничка Бобија“, спортско удружење „Либеро 015“ , Спортско удружење „Нец 015“ и спортско удружење „Вива баскет 015“.Спортски савез општине Љубовија настоји да кроз манифестације које организује или у којима има улогу суорганизатора укључи све узрасне категорије становништва (спорт за децу, рекреативни спорт, спорт за радну популацију)
Спорт	Спорт је и једна од покретачких снага за достизање миленијумских циљева развоја људског друштва, дефинисаних од стране Уједињених нација. Има кључну улогу у сваком друштву кроз допринос социјалној кохезији, превазилажењу предрасуда, повећању позитивног утицаја на јавно мњење и ширење етичких и општих принципа који се кроз њега преносе. Спортски савез општине Љубовија представља кровну спортску организацију на територији наше општине. Основан је 11.03.2013.године у Љубовији са циљем да обједини све спортске клубове и организације који делују на територији општине Љубовија. Циљ Спортског савеза општине Љубовија је да својим деловањем доприноси промоцији и развоју спорта како стварањем неопходних услова за бављењем истим тако и укључивањем што већег броја деце и младих у локалне спортске клубове и организације. Чланови Спортског савеза општине Љубовија су Општински фудбалски савез Љубовија, карате клуб "Дрина", кошаркашки клуб "Љубовија", кошаркашки клуб "Младост", шах клуб "Дрина", рафтинг клуб "Дринска регата" као и планинарски клуб "Торничка Бобија". Најзначајнија спортска инфраструктура на територији општине је спортско рекреативни комплекс од 3,5ha који се налази на самом уласку у град и састоји се од: главне управне зграде, главног фудбалског терена, малог мултифункционалног асфалтног терена, дечијег игралишта, отвореног полуолимпијског и дечијег базена и трим-стазе.

Туризам, као привредна грана на територији општине Љубовија није довољно развијен, нити су сви ресурси и потенцијали одговарајуће валоризовани и стављени у функцију развоја туризма овог краја. У сектору услуга смештаја и исхране у 2021. години било је запослено свега 2.8% одукупно регистрованих запослених са пребивалиштем у Љубовији. Према подацима датим у Програму развоја општине Љубовија 2021- 2025. године, на територији општине постоји укупно 26 категоризованих туристичких смештајних објеката (хотел, објекти домаће радиности и сеоска туристичка домаћинства) са 277 лежаја шточини око 20% укупних смештајних капацитета у Мачванском округу. С друге стране, према неслужбеним проценама, укупно је активно око 25 различитих смештајних

туристичких објеката са око 500 лежаја. У сектору угоститељства, регистровано је свега око 10 објеката, који у главном нуде јела националне и интернационалне, без профилисаности менија кроз локална, аутентична јела и намирнице. Локалне атракције привлаче одређени број посетилаца, али оне углавном нису прикладно презентоване и уређене, а кад су у питању природне атракције, актуелни проблем као и велики ризик у будућности представљају одрживо управљање, посебно кад је у питању очување шума, управљање чврстим отпадом, рудници, пројектне идеје за мини-хидро електране и др. Река Дрина, некада називана Зеленика или Зеленка због своје смарагдно-зелене боје, свакако представља кључну атракцију као једна од најлепших и најчистијих река у Србији. У делу њеног тока који у дужини од 38 км пролази кроз општину Љубовија, она је не само најчистија, већ и изузетно пловна и релативно „мирна“ у односу на друге делове њеног тока. Река Дрина као највећи речни ток у регији са својом флором и фауном представља изузетно погодан екосистем за животињских риблих врста. По својим специфичностима даје могућност риболовцима да уживају у различитим техникама риболова. Карактеристична је и позната како на Балкану тако и шире по риби младици која је представник салмонидних врста риба. Поред Дрине, изузетно су атрактивни и кањони реке Трешњице, Трибуће и речице Козловац кроз који пролази и Римски пут, местимично солидно очуван. Кањон реке Трешњице као станиште белоглавог супа, заштићен је као специјални резерват природе. Планина Бобија, многобројни планински извори пијаће воде и мрежа притока Дрине, доприносе додатно врхунској разноликости природног наслеђа. Кад је у питању културно-историјско наслеђе, на територији општине (и деломично на територији суседних општина коју обухвата Азбуковачко намесништво) се налази укупно 6 манастира и 13 цркава, међу којима суманастир „Св. Николај Српски“ - Соко град, манастир „Св. Тројице“ - Читлук, манастир „Св. Тројице“ - Бјеле воде, манастир посвећен Св. Огњеној Марији у Рујевцу као и цркве брвнаре (црква брвнара у Доњој Оровици, црква у Селанцу, црква у Горњој Љубовићи, црква у Цапарићу...). Такође, идентификовано је 58 археолошких налазишта која датирају из различитих периода од праисторије до средњег века и 34 вредна објекта градитељског наслеђа, међу којима 10 Спомен-костурница „Мачков камен“, Римски мост (Латинска ћуприја), Шанац – Град на Баурићу, Мали и Велики град у Горњој Трешњици (остаци старог утврђења). Ту су и 3 пећине (Звечаљка пећина, Безимена пећина, пећина Качар), као и стара рударска окна који могу да постану део туристичке понуде општине, уз обавезна претходна истраживања, као и улагања у уређење и представљање.

Анализа остварених резултата

Општина Љубовија није у протеклом периоду имала Локални акциони план за младе општине - У последње четири године, активности из области подршке младима реализоване су периодично, у складу са реалним могућностима и потребама.

За подршку локалним спортским организацијама, удружењима и савезима, сваке године се из буџета опредељује 20.000.000,00 динара. Ова средства се користе за унапређење рада организација које подстичу младе на активно учешће у спортским активностима.

Анализа потреба младих у Љубовији

Канцеларија за младе општине Љубовија, у сарадњи са волонтерима из Средње школе а уз техничку помоћ УНИЦЕФа преко УРепорт плафромре у току марта 2025 године извршила је анкетирање младих у општини Љубовија како би идентификовала потребе младих и најчешће проблеме.

Анкетирање је извршено на основу успостављене методологије и платформе коју поседује УНИЦЕФ Србија управо за рад са младима, а анкету су вршили волонтери из општине Љубовија након извршене обуке.

Анкетом су били обухваћени млади са територије општине узраста од 15 до 29 година.

Анкетирана је 131 особа, 52% женског пола и 48% мушког пола, а 78% анкетираних био је узраста од 15-19 година. Анкета је спроведена у средњој школи у Љубовији и ондLINE коришћењем Урепорт платформе.

Сви подаци о анкети су доступни на <https://serbia.ureport.in/opinion/4069/> а у оквиру прилога овог документа доступна су и сва питања која су унапред дефинисана од стране радног тела уз присуство техничке помоћи и волонтера.

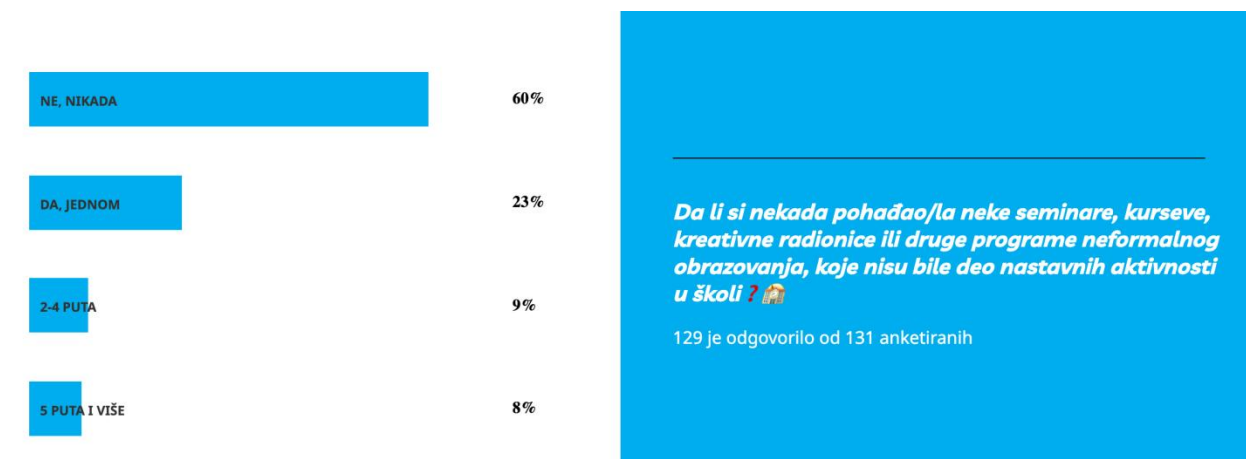
У складу са Стратегијом за младе анкета је подељена на пет области

1. Образовање и доступни програми
2. Простори за младе
3. Активизам и волонтеризам
4. Запошљивост и мобилност младих
5. Здравље и благостање младих

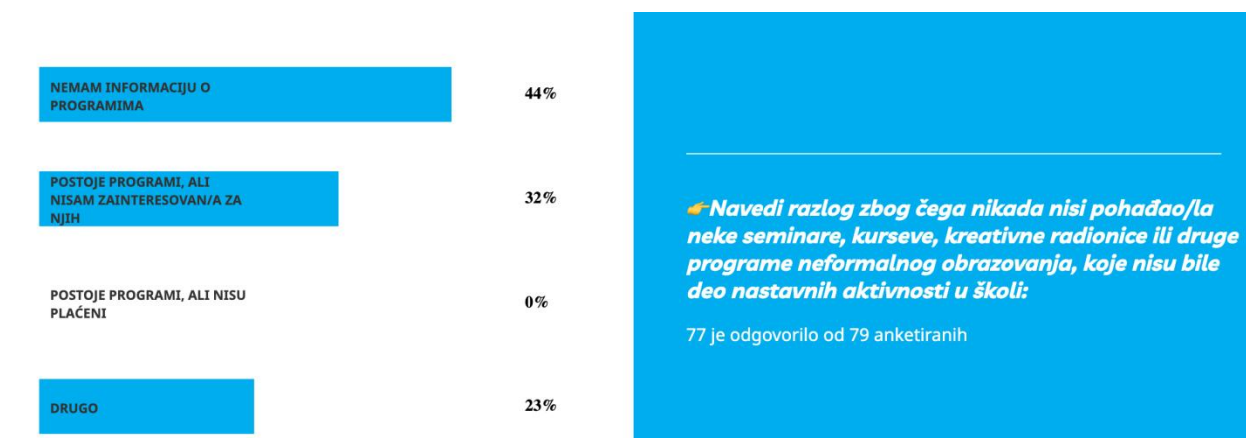
Образовање и доступни порграми⁵

На основу одговора анкетираних младих постоји велика потреба за неформалним образовањем. Чак 60% анкетираних нису никад похађали семинаре, радионице или било коју другу врсту неформалног образовања. 23% испитаних су похађали једну обуку ван свог редовног образовања.

⁵ Резултати анкете за област Образовање и доступни програми доступна је на <https://serbia.ureport.in/opinion/4069/>

На питање зашто нису похађали едукацију ван наставних активности у школе већина 44% испитаних је одговорила да није имала информацију о програмима, док је 32% рекла да зна да постоје али није заинтересована за исте. 42% испитаника изразило је заинтересованост за едукацију, док 36% нису заинтересовани што чини велики проценат анкетираних.

Међу незаинтересованим влада мишљење да су ти програми досадни 38%, а 33% је изјавило да нема времена за едукацију.

Ово представља велики задатак КЗМ и тима који ће се бавити едукацијом младих јер поред не информисаности имамо и дозу незаинтересованости младих за ову врсту образовања.

На питање која је главна вештина неопходна младима коју треба да развијају у нардном периоду 37% испитаника одоворило је комуникација, 22% емпатија и 15% предузетништво.

А на питање теме едукације имамо следеће одговоре:

Za koju temu u okviru programa neformalnog obrazovanja bi bio/la najviše zainteresovan/a ?

124 je odgovorilo od 125 anketiranih

Одговори на тему о образовања дају широк простор за рад са младима, уз добро организован програм неформалних едукација потребно је и мотивисати младе за овакву врсту едукације и спровести информативну кампању превасходно на интернету и друштвеним мрежама.

Могући правци развоја:

- ☐ Повећати учешће младих у програмима неформалног образовања

Креирање атрактивних кратких курсева који комбинују практичне вештине са забавним елементима, прилагођени потребама и интересовањима младих

- ☐ Развити комуникационе и социјалне вештине код младих

Успостављање редовних радионица развоја меких вештина са акцентом на комуникацију и емпатију, кроз интерактивне методе учења

- ☐ Унапредити систем информисања о постојећим програмима

Креирање централизоване онлине платформе и мобилне апликације за информисање о свим локалним програмима неформалног образовања

Простори за младе⁶

На питање како проводиш своје слободно време већина младих је одговорила уз рачунар или телефон 46%, азатим са пријатељима 23% и рекреативно бављење спортом 14%.

Na koji način najčešće provodiš svoje slobodno vreme ?

118 je odgovorilo od 119 anketiranih

Љубовији према подацима испитаника фале културна дешавања за младе, а највише биоскопске пројекције и концерти популарне музике.

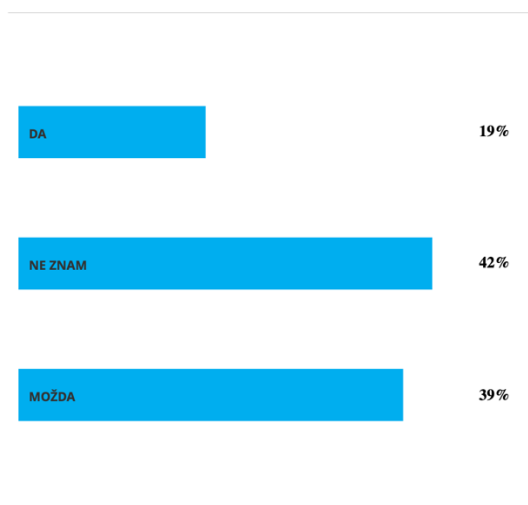
Šta tvom gradu nedostaje od kulturnih dešavanja ?

116 je odgovorilo od 117 anketiranih

У општини Љубовија не постоји омладински центар, мада 19% испитаника мисли да овај простор постоји.

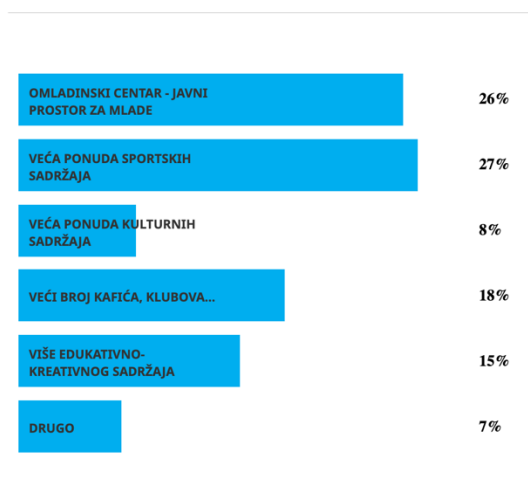
⁶ Резултати анкете за област Простори за младе доступни су на <https://serbia.ureport.in/opinion/4072/>

Da li u tvom gradu postoji javni prostor/omladinski centar za provođenje slobodnog vremena mladih ? 👍

116 je odgovorilo od 116 anketiranih

Потврду да постоји потреба за оваквим простором за младе добили смо на основу одговора на следеће питање:

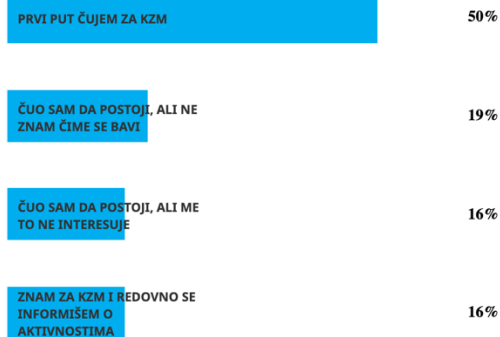
Šta po tvom mišljenju nedostaje u tvom gradu da bi mladi svoje slobodno vreme provodili bolje i kvalitetnije ? 💡

116 je odgovorilo od 116 anketiranih

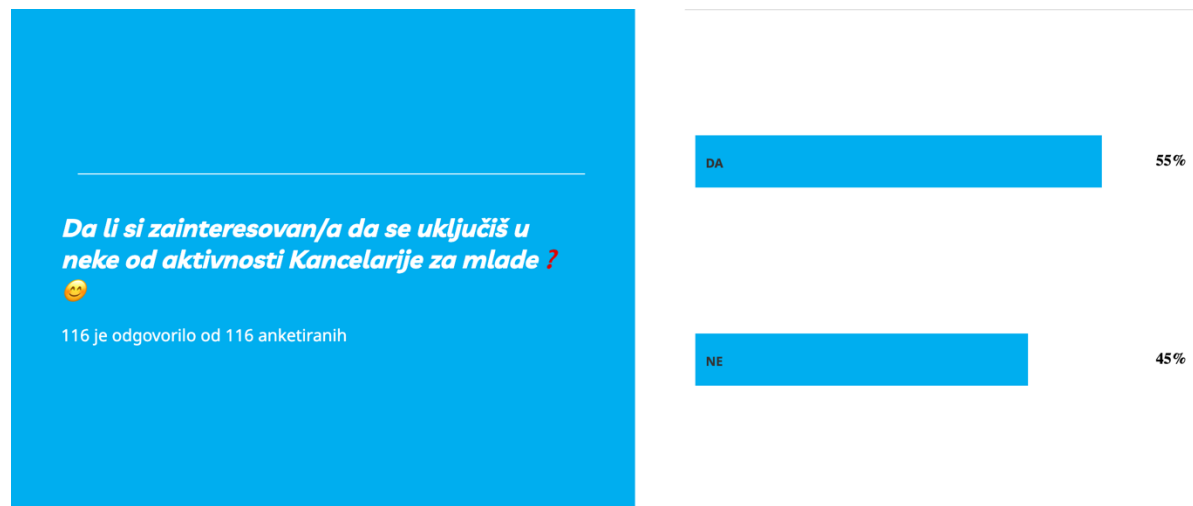
Поред омладинског центра потребни су и други спортски садржаји али и већа понуда кафића и клубова, те више едукативно креативних садржаја.

Da li znaš da postoji Kancelarija za mlade (KZM) u tvom gradu ? ✅

116 je odgovorilo od 116 anketiranih

Канцеларија за младе општине Љубовија је основана у 2024. години, те не чуди слаба информисаност младих о њехом потојању и раду. Свакако у наредном периоду предстоји низ активности на информисању и укључивању младих у рад КЗМ.

Мишљења су подељена 49% испитаника сматра да прододи своје слободно време добро, док 38% сматра да своје слободно време проводи лоше или веома лоше. Свакако фали простор за окупљање младих попут омладинског центра, али и спортских простора, клубова и кафића. Од културних дешавања најпотребније су биоскопске пројекције, а 55% младих би учествовала у раду канцеларије за младе.

Могући правци развоја области:

- Унапредити видљивост и приступачност Канцеларије за младе

Информативна кампања путем друштвених мрежа и средње школе.

- Развијање културних садржаја за младе

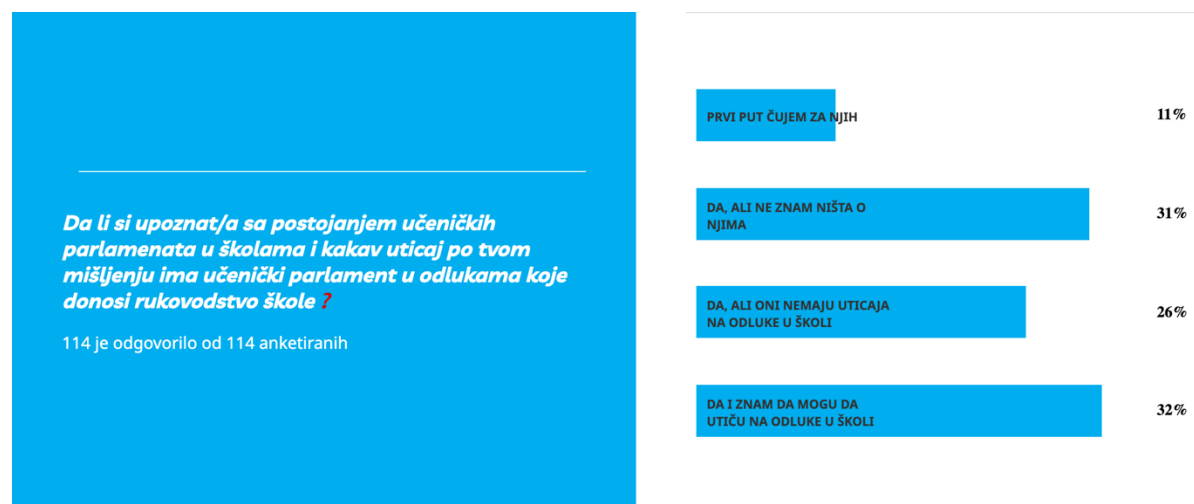
Организовање редовних биоскопских пројекција (нпр. једном месечно) у постојећим просторима и покретање алтернативних културних дешавања које организују сами млади

- Креирати мултифункционални омладински простор

Идентификовање и адаптација постојећег простора за потребе омладинског центра који би нудио разноврсне активности (од едукације до забаве)

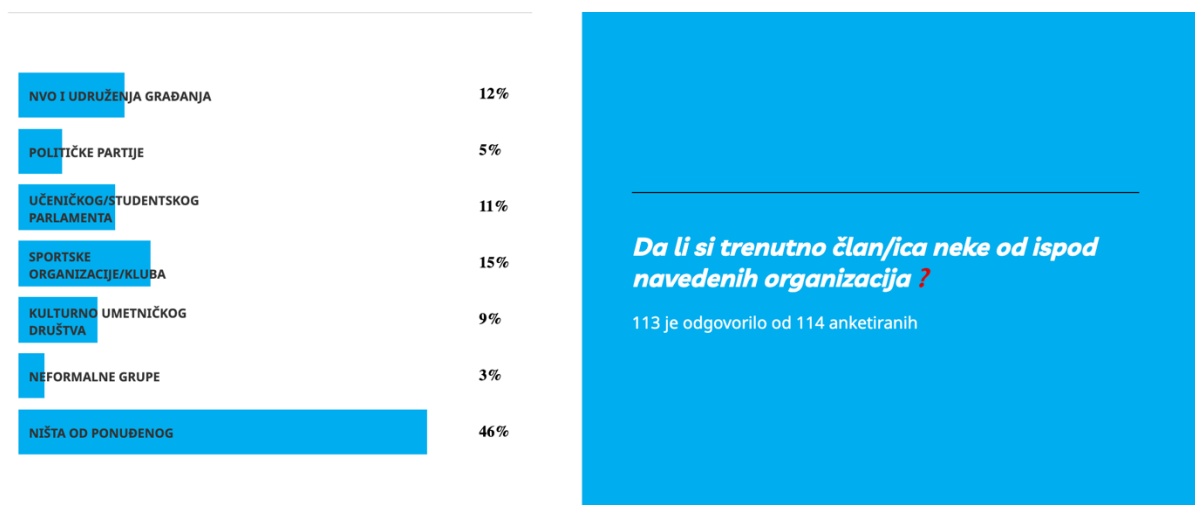
Активизам и волонтеризам⁷

59% испитаних младих никада није учествовало у решавању локалних проблема, што указује на ниску стопу грађанског активизма међу младима. 47% младих сматра да нема прилике за учешће у доношењу одлука у локалној самоуправи, док само 24% сматра да могу да утичу на одлуке који доноси општинска управа. У културним установама ситуација је нешто боља: 38% младих сматра да не може да утиче на рад културних установа а 30% сматра да може, док је у спортским клубовима стање обрнуто и чак 52% младих сматра да могу да узму учешће у доношењу одлука.

Иако велики борј испитаника њих 89% зна да ученички парламент постоји, само 32% зна да кроз њега може да утиче на одлуке у школи, што указује на недовољно разумевање функције ученичког парламента. 46% младих нису чланови ни једне организације, а 15% њих је члан неког спортског клуба а 12% удружења грађана.

⁷ Резултати анкете из области Активизам и волонтеризам налазе се на линку <https://serbia.ureport.in/opinion/4075/>

Од испитаних 73% никада нису волонтирали, пре свега због недостатка информација 45% и недостатка могућности 28%. На питање која је основна мотивација за волонтирање одговор је био стицање нових знања 34%, осећај корисности 24%, упознавање људи 25%, а информисање о могућности волонтирања је преко пријатеља 33% и онлине 23%.

Области у којима је волонтирање неопходно су хуманитарни рад, екологија и образовања.

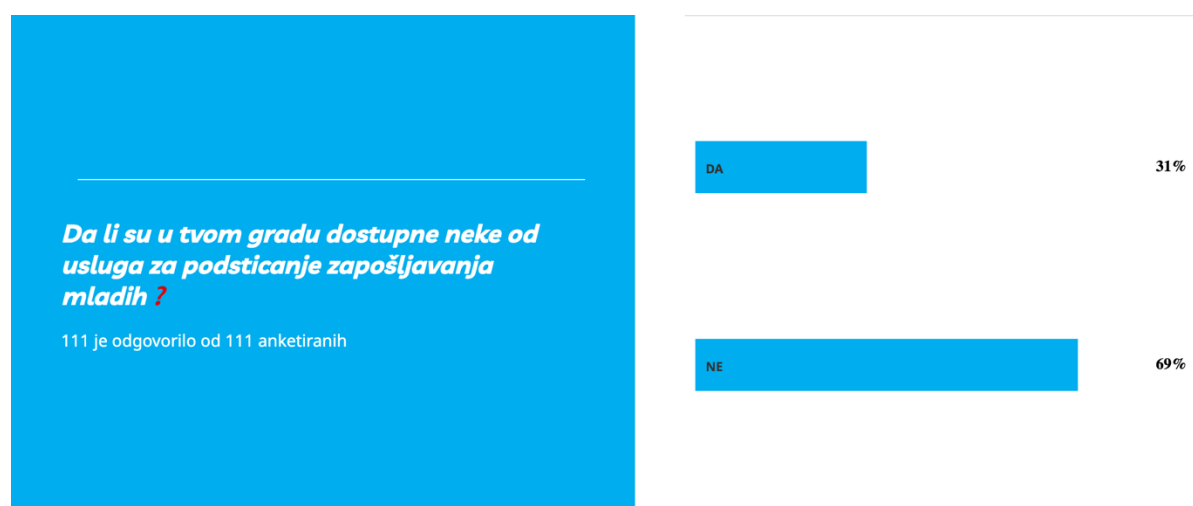
Могући правци развоја ове области:

- ☐ Повећати степен учешћа младих у доношењу одлука на локалном нивоу. Формирање Савета младих са представницима из различитих група (ученици, студенти, запослени, незапослени) који би имали редовне консултације са локалном управом
 - ☐ Повећати волонтерско ангажовање младих.
- Креирање централизованог система информисања о волонтерским приликама (платформа или огласна табла) и организовање годишњег сајма волонтеризма са конкретним могућностима за укључивање

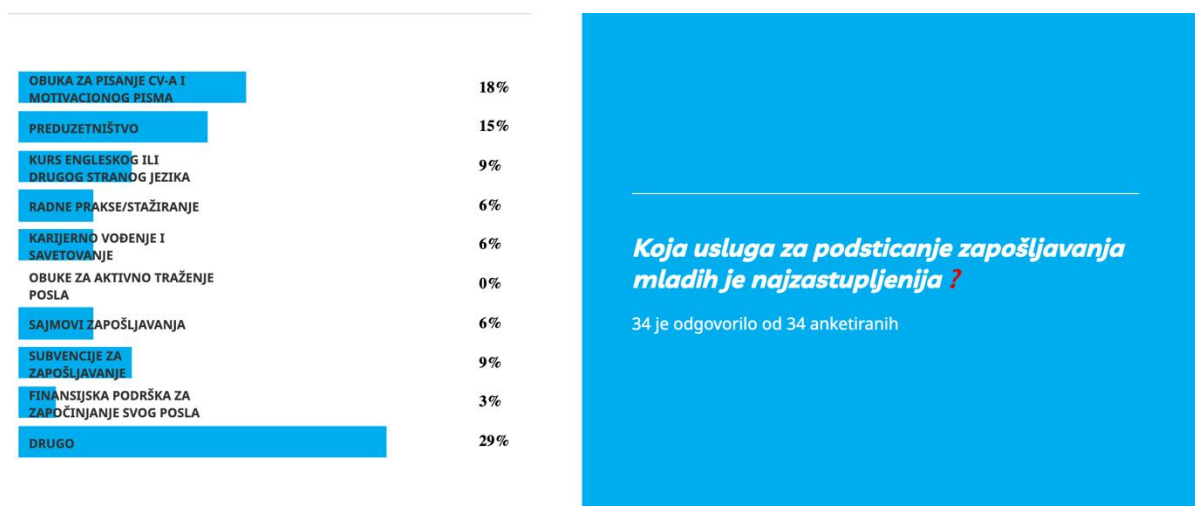
□ Оснажити ученички парламент и повећати свест о његовом значају
Организовање едукације о правима и могућностима студентског парламента и спровођење конкретних иницијатива које би показале видљиве резултате њиховог ангажмана

Запошљивост и мобилност младих

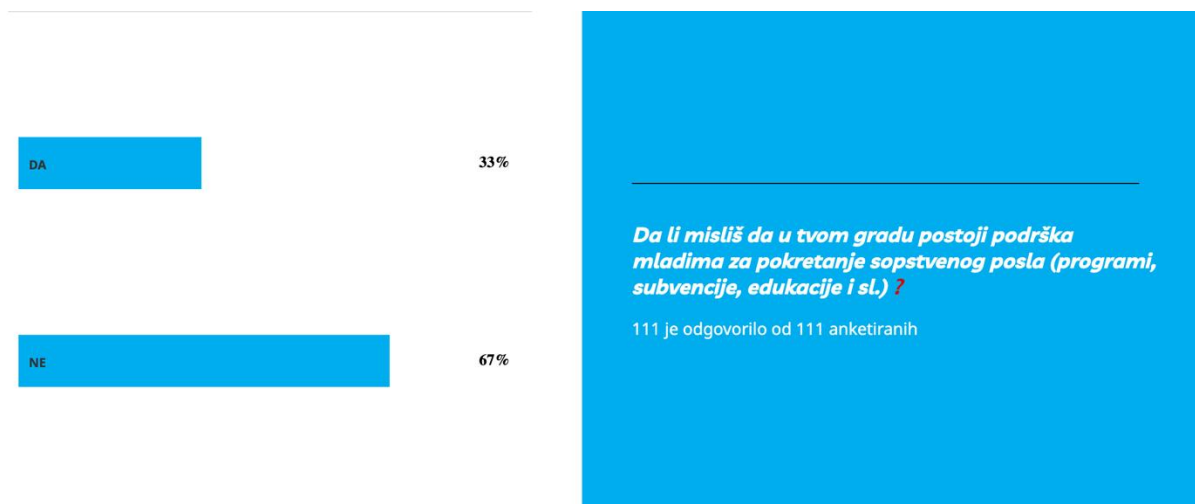
Свега 24% испитаних је у процесу тражења посла, док је 41% испитаних на евиденцији Националне службе за запошљавање. Овај податак би био другачији у колико би преовладала старосна група од 19 до 29 година. Испитаници сматрају да им нису доступне услуге за подстицање запошљавања младих, иако овакве услуге постоје. (те је потребно повећати информисаност младих за ове врсте услуга).

На питање заступљености услуга које су младима на располагању највише није имало конкретан одговор, док је 18% одговорило да је доступна обука за писање CV и 15% обука за предузетништво.

Велики број младих би желело да покрене сопствени посао 57%, али 67% сматра да нема подршке за то. А као основне препреке наводе хедостатак знања о томе како започети бизнис 34%, недостатак финансија 33% .

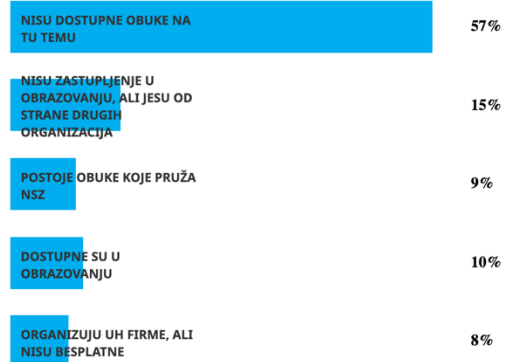
55% сматра да обуке о предузетништву нису доступне, 57% исто мисли за дигиталне вештине

Po tvom mišljenju, koja je danas najveća prepreka mladima da pokrenu sopstveni posao ?

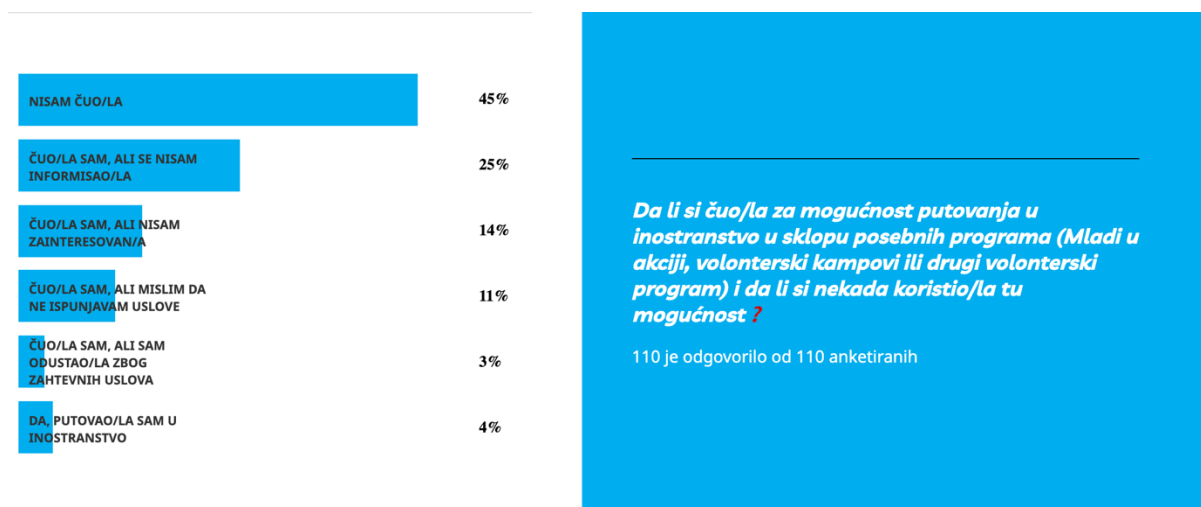
110 je odgovorilo od 111 anketiranih

Koliko je u tvom gradu dostupno obuka na temu razvoja digitalnih veština (bezbednost na internetu, programiranje, e-poslovanje/finansije, digitalna komunikacija, web / grafički dizajn, obrada podataka i slično) ?

110 je odgovorilo od 110 anketiranih

Мобилност младих је на добром нивоу 48% је путовало до 3 пута, 35% више од 3 пута у протеклих 12 месеци. Препреке за путовање у Србији: Недостатак времена 61%, недостатак новца 28%. Мобилност младих када је у питању иностранство је задовољавајућа - 39% није путовало, док је чак 43% до 3 пута у протеклих 12 месеци. Највећа препрека за путовање у иностранство је недостатак новца 44%, па недостатак времена 37%. Информисаност о програмима мобилности изузетно је мала.

Могући правци развоја:

- ☐ Унапредити предузетничке вештине младих

Организовање предузетничког инкубатора за младе са менторском подршком и основним средствима за покретање пилот-пројеката

- ☐ Повећати доступност обука за дигиталне вештине

Успостављање бесплатних курсева дигиталних вештина у сарадњи са локалним ИТ стручњацима и привредом

- ☐ Побољшати мобилност младих људи

Информативне кампање о постојећим програмима мобилности и организовање групних путовања у образовне и културне сврхе

Здравље и благостање младих

На основу одговора учесника у анкети најосељивија група младих су млади угрожени сиромаштвом, заим млади са инвалидитетом и млади незапослени.

Koja je po tvom mišljenju najosetljivija grupa mladih u tvom gradu ?

110 je odgovorilo od 110 anketiranih

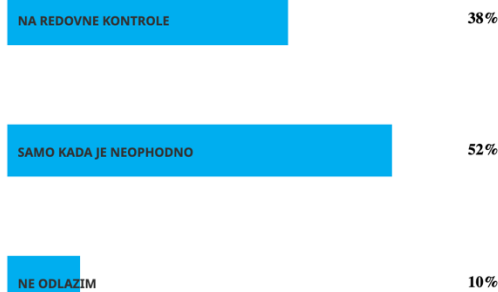

Подршка осетљивим групама у образовању је 38% задовољних и 31% незадовољних, у запошљавању 39% задовољних, 37% незадовољних а у приступу програмима 42% задовољних и 33% незадовољних. Ипак 57% мадих сматра да су млади из осетљивих група дискриминисани.

Када посматрамо здравствене навике чак 64% младих води рачуна о исхрани, што је охрабрујући податак, 67% њих учествује редовно у спортским активностима, мало је другачија ситуација у посетама лекару:

Kod lekara (pedijatra, doktora opšte prakse, ginekologa itd.) i zubara odlaziš ?

109 je odgovorilo od 109 anketiranih

39% испитаних изјавило је да није сексуално активно, 25% користи заштиту, док 27% не користи заштиту и 9% понекад. 67% испитаника нису пушачи, 83% испитаних није користило психоактивне супстанце. 32% испитаних никад не конзумира алкохол, 52% испитаника ретко користи алкохол.

Koliko često konzumiraš alkohol ?

109 je odgovorilo od 109 anketiranih

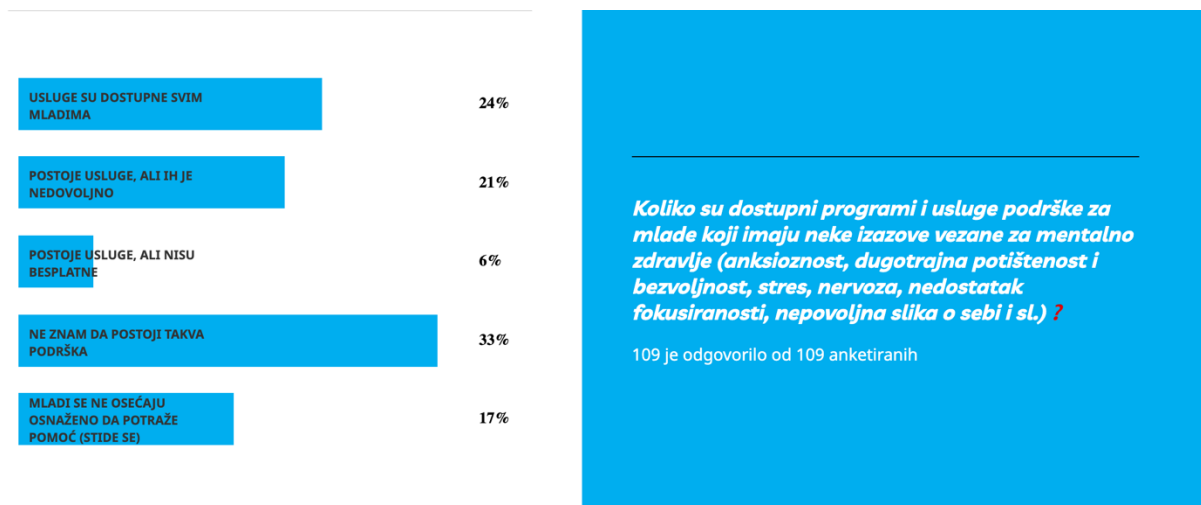

Програми превенције нису доступни младима, као ни услуге везане за ментално здравље:

Da li u tvom gradu postoje programi prevencije rizičnog ponašanja (seksualno obrazovanje, prevencije bolesti zavisnosti, digitalno nasilje, vršnjačko nasilje i sl.) ?

109 je odgovorilo od 109 anketiranih

Većina ispitanih 59% smatra da postoji potreba edukacija na temu bezbednosti mladih.

Могћи правци развоја

- Унапредити доступност програма превенције ризичног понашања

Стварање свеобухватног програма који би укључивао сексуално образовање, превенцију зависности и образовање о менталном здрављу на начин прилагођен младима

- Повећати инклузију младих из осетљивих група

Формирање мешовитих група за различите активности (спорт, култура, образовање) које би укључиле и младе из осетљивих група, уз систем вршњачке подршке

- Развити услуге подршке за ментално здравље младих

Успостављање бесплатног и анонимног саветовалишта за младе са посебним фокусом на дестигматизацију тражења помоћи

Анализа проблема

Анкета је потврдила потребу да се млади на активнији начин укључе у живот своје локалне заједнице. Чињенице су да велики део младих не информисан, део младих није тренутно заинтересован за учествовање у активностима у својој средини, али одговори на анкету доказују да постоје јасно исказане потребе за едукацијом, заједничким јавним простором који би користили млади (Омладинским центром), значајнију подршку локалне самоуправе раду КЗМ. Потребно је унапредити комуникацију са младима пре свега путем друштвених мрежа, равити

програм развоја вештина који би се фокусирао како на развој комуникационих вештина, тако и на прееузетништво и запошљивост.

Основни проблеми уочени на основу анкете

1. Недовољно развијен активизам код младих и слабо информисање младих
2. Недостатак заједничког простора и програма за развој вештина и манифестација
3. Запошљивост младих

Општина Љубовија је у 2024. години препознала део ових проблема и почела активно да ради на развоју програма за младе формирањем Канцеларије за младе. Нужност стратешког приступа за решавање проблема младих потврђено је и кроз Извештај Истраживања задовољства грађана⁸ у којем је овај проблем био приоритетан. Све ово је определило општину да своје ресурсе у 2025. години усмери на стварање развојног документа омладинске политике, који се ради у сарадњи са свим заинтересованим групама.

⁸ Истраживање јавног мњења реализовали су ЦеСИД и УНОПС уз подршку Владе Швајцарске и Владе Србије у току децембра 2023. године.

SWOT анализа

У изради овог документа коришћена је SWOT анализа као метод за процену капацитета како општинске управе тако и свих заинтересованих страна у процесу, али и претњи и прилика у контексту развоја омладинске политике.

Идентификовани су како унутрашњи и спољашњи фактори који ће утицати на спровођење акционог плана. Сама свот анализа рађена је уз присуство заинтересованих страна и КЗМ.

СНАГЕ

- Погодан географски положај на граници са Босном и Херцеговином и близина реке Дрине
- Природни ресурси (шуме, водни потенцијали, минерални ресурси)
- Туристички потенцијал (планина Бобија, ријека Дрина, кањони Трешњице, Трибуце и Козловац, манастир Соко)
- Пољопривредни потенцијал за развој органске производње и воћарства
- Очувана животна средина и биолошка разноврсност (посебно резерват природе - кањон реке Трешњице)
- Присуство младих
- Постојање образовних установа (предшколска, основна школа са подручним школа, средња школа)
- Развијена спортска инфраструктура и активни спортски клубови (18 клубова у 8 спортских грана)
- Постојање институционалног оквира за омладинску политику (Канцеларија за младе)
- Солидна мрежа удружења цивилног сектора и грађана

СЛАБОСТИ

- Слаба заинтересованост младих
- Негативни демографски трендови и старење становништва (просечна старост 46 година)
- Висока стопа незапослености (117 незапослених на 1000 становника)
- Учешће младих у укупном броју незапослених 15%
- Неразвијеност привреде и ограничене могућности запошљавања младих
- Недостатак предузетничке иницијативе код младих
- Ограничене могућности за високо образовање у општини
- Неразвијеност инфраструктуре
- Неадекватна понуда садржаја за младе (културни, забавни, едукативни)
- Значајан број младих који су формално регистровани у општини, али реално живе и школују се у другим градовима
- Ниско укључивање младих у процесе доношења одлука
- Недостатак омладинских центара и простора за омладинске активности
- Ограничени општински буџет за пројекте намењене младима

ПРИЛИКЕ

- Коришћење ЕУ фондова и националних програма за младе
- Развој прекограничне сарадње са БиХ (већ постоји прилив ученика из Републике Српске)
- Коришћење капацитета Канцеларије за младе за развој нових програма
- Едукација младих у оквиру постојеће Канцеларије за младе
- Јачање омладинског активизма и волонтеризма кроз постојећу мрежу удружења
- Подршка инклузији рањивих група младих кроз постојеће институције социјалне заштите
- Развој програма за запошљавање и самозапошљавање младих кроз сарадњу са НСЗ
- Повећање туристичке понуде намијењене младима (авантуристички туризам, рафтинг, планинарење)
- Развој дигиталног предузетништва и рада на даљину
- Повезивање са дијаспором и повратницима
- Унапређење пољопривредне производње кроз образовање младих
- Развој задруга и социјалног предузетништва
- Унапређење спортских и рекреативних садржаја коришћењем постојећих спортских капацитета
- Стипендије за најбоље студенте (проширење постојећег општинског програма)

ПРЕТЊЕ

- Наставак тренда миграције младих ка већим градовима и иностранству
- Економска нестабилност и пад инвестиција.
- Недовољна заинтересованост младих за останак у руралним срединама
- Дисконтинуитет у спровођењу омладинске политике због политичких промена
- Недостатак координације између различитих нивоа власти у области омладинске политике
- Глобални економски трендови који негативно утичу на мање развијене општине
- Смањење броја ученика и ризик од затварања образовних установа (већ има преко 50% ученика-путника у средњој школи)
- Климатске промене које могу утицати на пољопривреду и туризам
- Недостатак конкурентности на локалном тржишту рада
- Дискриминација рањивих група младих
- Ризици за очување природних ресурса (господарење шумама, чврсти отпад, рудници, мини-хидроенергетски пројекти)

Промена која се постиже

На основу спроведених анализа како потреба младих, тако и SWOT анализе идентификовани су птсбви фсерх тсзбојс омлсфиндкр политике. Промене су дефинисане водећи рачуна и о финансијским, инфраструктурним и ограничењима у људским ресурсима општинске управе Љубовија.

Промене су усмерене ка побољшању услова за живот, рад и самозапошљавање младих, подстицање омладинског активизма и подршку едукацији, те активном учешћу младих у доношењу одлука и спровођењу активности у локалној заједници, имајући у виду посебне потребе осетљивих група.

Дефинисање визије и циљева

Визија

Визија је дефинисана у складу са анализом потребе младих, релеватним републичким и локалним документима (Стратегија за младе у Републици Србији, План развоја општине Љубовија) а водећи се начелима доброг управљања.

Општина Љубовија тежи стварању подстицајног, инклузивног и динамичног окружења у којем су млади економски оснажени, друштвено ангажовани и мотивисани да остану и развијају заједницу, користећи своје потенцијале за унапређење квалитета живота и одрживи развој општине.

Циљеви

Акциони план садржи један општи и четири посебна циља која су усклађена са циљевима Плана развоја општине као и Стратегијом за младе у Републици Србији за период 2023-2030. године.

Општи циљ:

Активни млади као покретачи развоја општине Љубовија.

Показатељ учинка

Број младих коју учествују у програмима омладинске политике
Број младих који су се samozапослили (укључујући и пољопривредна газдинства)
Број чанова радних група у ОУ који су млади

Посебни циљеви:

1. Унапређење запошљивости и предузетништва младих
2. Јачање активизма и учешћа младих у друштвеном животу
3. Унапређење квалитета образовања

Циљ 1. Унапређење запошљивости и предузетништва младих

Кроз мере циљ треба да оснажи младе и пружи им повољну климу како за развој кључних компетенција, каиерни развој кроз менторство, тако и за развој сопствених идеја и подстицање предузетништва. У свакој од мера потребно је обратити пажњу и на осељиве и маргинализоване групе али и на стварање нових шанси кроз развој иновативне, зелене и-или циркуларне економије. Поред предузетништва у класичном смислу речи потребно је нагласити и потенцијал који

са собом доноси географски положај Љубовије те укључити младе у развој активног или еколошког туризма, али и подржати младе пољопривреднике.

Овај циљ је у потпуности у складу са посебаним циљем 4 националне стратегије (Млади имају равноправне могућности и подстицаје да развијају своје потенцијале и компетенције, који доводе до социјалног и економског осамостаљивања) и са Развојним правцем 1 Одрживи економски развој у оквиру Плана развоја општине Љубовија.

Мере:

- 1.1. Успостављање програма стручне праксе и менторства
- 1.2. Креирање конкурса за подршку омладинском предузетништву (кроз подршку развоју пољопривредних газдинстава које воде млади, руралног и еко туризма, као и других облика одрживог предузетништва)
- 1.3. Успостављање коворкинг простора у оквиру омладинског центра

Циљ 2. Јачање активизма и учешћа младих у друштвеном животу

Формирање Канцеларије за младе општине Љубовија представља први корак у формализовању учешћа младих у друштвеном животу. На основу анкете око 50% младих желе да учествују на активнији начин у својој локалној заједници. За остварење овог циља потребно их је подржати како кроз развој програма подршке омладинским иницијативама и пројектима, тако и кроз формирање јавног простора Омладинског центра који би служио потребама младих за едукацијом, разменом искустава и креативним радом и развојем. Канцеларију за младе потребноје оснажити и младе информисати и активније укључити у процесе рада како КЗМ тако и локалне самоуправе.

Приоритетни циљ 2 усклађен је са посебним циљем 3 националне стратегије, као и са Развојним правцем Добра јавна управа у оквиру Плана развоја општине Љубовија.

Мере:

- 2.1. Оснаживање Канцеларије за младе у организационом техничком смислу (развој програма рада КЗМ за информисање младих, едукација о волонтирању, програм волонтирања, едукација о партиципационом доношењу одлука на локалном нивоу)
- 2.2. Формирање и опремање Омладинског центра
- 2.3. Волонтерско ангаžовање младих у оквиру активности удружења и институција
- 2.4. Организација културних догађаја (биоскопских пројекција, концерата и др.)
- 2.5. Успостављање сарадње са ученичким парламентима и младима у средњим школама и подршка реализацији њихових идеја

Циљ 3: Унапређење квалитета образовања

У оквиру резултата анкете млади су навели да већина њих није похађала обуке, семинаре, радионице изван редовног образовања. Циљ је да се кроз реализацију акционог плана младима понуди едукација из области за које су посебно заинтересовани: развој комуникационих вештина, предузетништво, дигиталне вештине. Поред неформалног образовања потребно је увести и програм подршке за професионалну орјентацију и каријерно саветовање у оквиру образовних институција.

Овај циљ је усклађен како са планом развоја општине Љубовија тако и са посебним циљем 4 националне стратегије.

Мере:

- 3.1. Развој каријерног саветовања и професионалне орјентације
- 3.2. Развој програма за неформалну едукацију (посебно на теме комуникације, предузетништва, вештина у складу са потребама тржишта рада, вештина писања ЦВ, преговарања и дигиталних вештина)

АНЕКС 1
АКЦИОНИ ПЛАН ЗА СПРОВОЂЕЊЕ АКТИВНОСТИ ЗА ПЕРИОД ОД 2026. ДО 2028.
ГОДИНЕ

ПОСЕБАН ЦИЉ	МЕРЕ	РОКОВИ	ОЧЕКИВАНИ РЕЗУЛТАТИ	ИНДИКАТОРИ	РЕАЛИЗАТОРИ	ФИНАНС. СРЕДСТВА /ИЗНОС И ИЗВОРИ
1. Унапређење запошљивости и предузетништва младих	1.1. Успостављање програма стручне праксе и менторства	Спровођење током 2026,2027. и 2028. године	Стицање потребних компетенција младих усаглашених са потребама привреде у Општини кроз програме стручне праксе и менторства у привредним субјектима и-или јавним установама	Број полазника програма Број фирми и институција које су укључене	НСЗ, ЈП, ЈЛС, привредници	2.000.000,00 НСЗ
	1.2. Креирање конкурса за подршку омладинском предузетништву (кроз подршку развоју пољопривредних газдинстава које воде млади, рурално и еко туризма, као и других облика	2026 – 2028 године	Обезбеђени услови за активно укључивање младих предузетника у процесу самозапошљавања уз мере НСЗ али и кроз подстицаје креирањем конкурса за младе пољопривреднике на локалном нивоу (за пољопривреду и рурални туризам)	Број младих предузетника који су конкурисали и остварили подстицаје НСЗ Унапређене мере јавне политике за подршку младим предузетницима укључујући рурални туризам и конкурсе за младе пољоприв	НСЗ, ЈЛС	10.000.000,00 НСЗ ЈЛС

	одрживо г предузе тництва)			реднике Број младих пољоприв редника који су добили локалне подстицаје		
	1.3. Успо ставање ковркинг простор а у оквиру омладин ског центра	2028 године	Обезбеђени услови за лакше обављање делатности, подстицање предузетниш тва, запошњивост и у онлине делатностим а. Генерисање прихода за Омладински центар, уз јачати друштвене везе, размену знања и задржавање талентованих младх	1. Број корисника ковркинг простора 2. Приход који је ковркинг простор остварио	КЗМ, ЈЛС	1.000.000,0 0 (ЈЛС, МТО и други донатори)
ПОСЕБА Н ЦИЉ	МЕРЕ	РОКОВ И	ОЧЕКИВАНИ РЕЗУЛТАТИ	ИНДИКАТ ОРИ	РЕАЛИЗ АТОРИ	ФИНАНС. СРЕДСТВА /ИЗНОС И ИЗВОРИ
2. Јачањ е актив изма и учешћ а млади х у друшт венom	Оснаживањ е Канцелариј е за младе у организац иоом техничком смислу	2026 - 2028. године	Проширени капацитети КЗМ (развој програма рада КЗМ за информисањ е младих, едукација о волонтирању , програм волонтирања	Усвојен програм едукација и волонтира ња Спроведен е едукације Број волонтера Успостањ	ЈЛС, КЗМ	3.000.000,0 0 (ЈЛС, МТО, Други донатори)

ЖИВОТ У			, едукација о пратипаци пативном доношењу одлука на локалном нивоу)	ен систем за информис ање младих Број информац ија на годишњем нивоу		
	2.2. Формирање и опремање Омладинско г центра	2026 - 2028. године	Обезбеђен стандардиз ован простор намењен за реализацију активности усмерених ка младима	Успостав њен и опремљен омладинс ки центар Број програма који се одвијају у оквиру омладинс ког центра	ЈЛС, КЗМ	4.500.000,0 0 (ЈЛС, МТО, ГИЗ и Други донатори)
	2.3. Волонтерск о ангазовање младих у оквиру активности удружења и институција	2026 - 2028. године	Сprovedена анкета за волонтере међу младима Сprovedен програм за волонтира ње	Број волонтер а Број потенциј алних волонтер а Број спроведе ни актиција за волонтир ање	ЈЛС, КЗМ Црвени крст, НВО, Туристи чка организа ција Библиот ека	300.000,00
	2.4. Организациј а културних догађаја (биоскопски х пројекција, концерата и др.)	2026 - 2028. године	Набавка биоскопског пројектора Организова но 10 биоскопских пројекција Организова них 5 концерата	Број манифес тација Број посетила ца	ЈЛС, КЗМ Библиот ека	4.000.000,0 0
	2.5.	2026 -	Спровођење	Број	КЗМ,	

	Успостављање сарадње са ученичким парламенти ма и младима у средњим школа и подршка реализацији њихових идеја	2028. године	активности којим је успостављена континуирана сарадња са УП (ученички парламент) и младима у средњим школама	заједнички х активности УП и КЗМ	Школе	500.000,00
ПОСЕБАН ЦИЉ	МЕРЕ	РОКОВ И	ОЧЕКИВАНИ РЕЗУЛТАТИ	ИНДИКАТОРИ	РЕАЛИЗАТОРИ	ФИНАНС. СРЕДСТВА /ИЗНОС И ИЗВОРИ
3. Унапређење квалитета образовања	3.1. Развој каријерног саветовања и професионалне оријентације	2026 - 2028. године	Успостављање каријерног саветовалишта за младе	Успостављање каријерног саветовалишта Број младих који су прошли кроз каријерно саветовалиште	ЈЛС, КЗМ, Школе,	500.000,00 ЈЛС, МТО, Други донатори
	3.2. Развој програма за неформалну едукацију	2026 – 2028. година	Повећано интересовање за програме усмерене ка младима које реализује КЗМ и НСЗ остале институције на локалу посвећене развоју каријере (посебно на теме комуникације, предузетништва, вештина	Број обука и полазника за развој предузетништва Број обука и полазника за развој каријерних вештина	ЈЛС, КЗМ, Школе, ОЦД	1.000.000,00 ЈЛС, МТО, МП, Други донатори

			у складу са потребама тржишта рада, вештина писања ЦВ, преговарања и дигиталних вештина)			
--	--	--	--	--	--	--